14 May 2011 Saturday 09:00-10:45

Chairmen: Kavalalı G., Yakıt İ.

ANADOLU'DA SAĞLIK HİZMETİNDE KULLANILAN TEKKELER: ERBAA YÖRESİ ÖRNEĞİ

M. Cumhur İzgi¹, Mustafa Çoban²

¹Academic Staff, Akdeniz University Medical Faculty, Dept. of Medical History and Ethics, mcizgi@yahoo.com ²Academic Staff, Akdeniz University Health Services High School, mustafacoban@akdeniz.edu.tr

Aziz ve azizeler döneminde halk, hastalıklarının tedavisi için çok küçük bölümü tıp eğitimi almış "iyileştirici azizler" olarak tanımlanan Hıristiyan din adamlarından yardım ummuşlardır.

Bu dönemim bir uzantısı olarak Anadolu'da da İslam kültüründe tekke ve zaviyeler benzer rol üstlenmişlerdir.

Bu çalışmada Anadolu'da Tokat ili Erbaa yöresinde bulunan tekkeler incelenmiştir. Söz konusu tekkelerin hangi hastalıklar için iyileştirici rol oynadıkları ve halkın bunları hangi hastalıkların tedavisi için kullandıkları tanımlanmıştır.

Erbaa yöresinde 26 adet dinsel nitelikleri yanı sıra sağlık hizmetleri açısından da kullanılan tekke olduğu tespit edilmiştir. Bunlardan 10 tanesi genel hastalıklar için kullanılırken, üç tanesi psikiyatrik rahatsızlıklar, üç tanesi yürüyemeyen çocuklar, iki tanesi konuşamayan çocuklar, bir tanesi çocuğu ölenler, bir tanesi ağlayan çocuklar, bir tanesi romatizmal hastalıklar, bir tanesi egzama, bir tanesi çocuğu olmayanlar, bir tanesi öksürük ve boğmaca, bir tanesi kabakulak ve bir tanesi de diş ağrısının tedavisi için yararlanılmaktadır.

Tıp son onyıllarda çok ciddi bilimsel ve teknolojik gelişmelere sahne olsa da halkın tekkeleri halen tamamlayıcı ve/veya alternatif tıp yöntemi olarak kullanmakta olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tekke; Sağlık Hizmeti; Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp

THE LODGES USED IN HEALTH SERVICES IN ANATOLIA ERBAA SAMPLE

During the period of Saint, public looked to Christian chaplains for help in treatment of diseases. These chaplains are defined as "healing saints" and little part of them had the medical training.

As an extension of this period, the lodges and the small dervish lodges played the same role in Islamic culture of Anatolia.

In this study, the lodges in Erbaa of Tokat have been examined. It was defined that for which illnesses and diseases these lodges are used for treatment and for which illnesses people use these lodges.

In Erbaa, it was determined that there are 26 lodges that are used for religious purpose as well as for health services. 10 of them are used for general diseases, 3 of them used for psychiatric diseases, 3 of them are used for children who cannot walk, 2 of them are used for children who cannot talk, 1 of them is used for people whose children cannot live longer or die, 1 of them is used for crying children, 1 of them is used for rheumatic diseases, 1 of them is used for eczema, 1 of them is used for people who cannot have a baby, 1 of them is used for cough and whooping cough, 1 of them is used for mumps and 1 of them is used for tooth ache.

In the last ten years, although there have been serious scientific and technological improvements in medical science, it is seen that public still consider the lodges as complementary and/or alternative methods for medicine.

Keywords: Lodge; Health Care; Complementary and Alternative Medicine